

Shri Shivaji Education society, Amravati's
Shri Shivaji Science and Arts College,
Chikhli Dist: Buldana

Action Taken Report

Add on Course

Sericulture

18/04/2022 to 30/04/2022

Academic year: 2021-2022

Activity: Add on course in Sericulture

Aim: To make students aware to understand overall aspects of Sericulture and motivate them to start Sericulture in their Farm.

Notice: Brochure is attached with this action taken report.

Patron: Dr. Omraj S. Deshmukh

Organizer : Department of Zoology

Head : Dr. Meena Nikam

Course Coordinator : Dr. Vijayshree M. Hemke

Number of participants : 46

Action Taken

The Department of Zoology organized an add-on course in Sericulture. Most of the students are from rural area and having their own farm. It has been decided that to make students aware regarding Sericulture. In this course there was Theory and Practical sessions were organized. Guidance from experts were organized and for direct experience Sericulture Project Visit organised.

Sericulture Course is inaugurated by hands of Prof. Dr. Adhikrao D. Jadhav Advisor Sericulture Project. Govt. of Cuba. Member-State Biodiversity Board of Maharashtra. Member-MS Sericulture Development Committee. Directorate of Sericulture, Maharashtra.

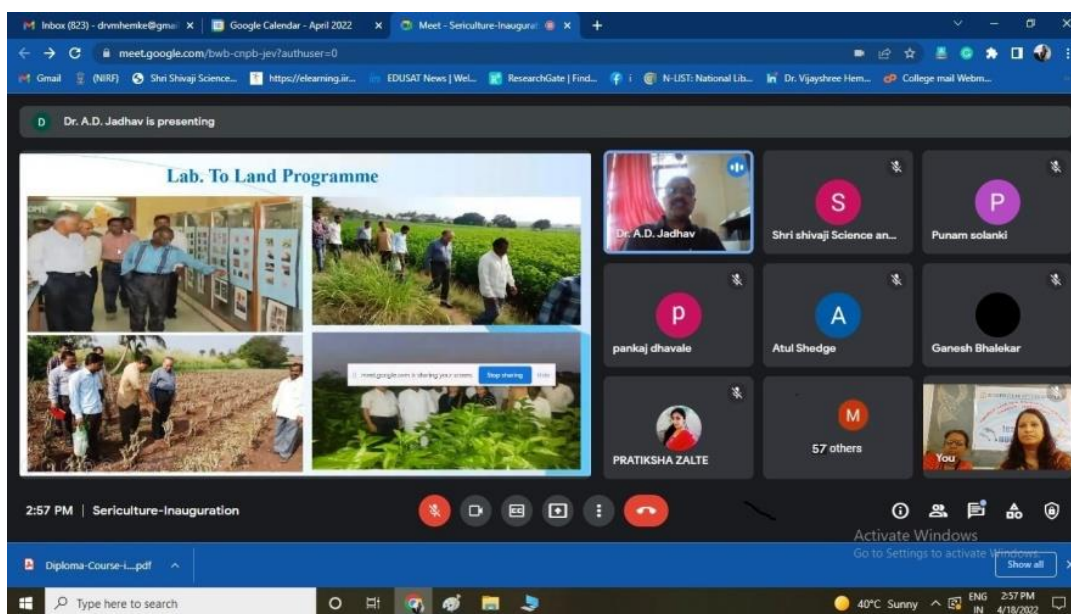
In his inaugural address, he emphasized on establishment of Sericulture Unit in a minimum budget for farmers. He appealed to students that try it on your farms. Dr. Meena Nikam explained need of organization of such Add-on Courses in her introductory Speech. Course Co-ordinator Dr. Vijayshree Hemke introduced the inaugurator Dr. Adhikrao Jadhao and anchored the program. Dr. Rajendra Gade expressed vote of thanks.

During the course, on-line lectures were conducted by faculties. Time table attached herewith. Add-on courses are complementary courses. So it is conducted on other time than the regular timings of teaching. On-line theory lecture were conducted in morning and evening session successfully as per time-table & curriculum of the course.

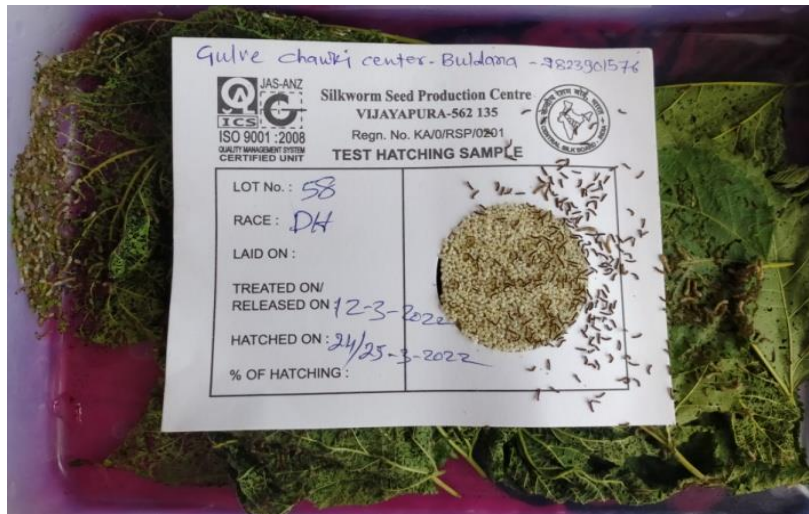
Practical conducted in department by offline mode. Students can observe hatching of eggs and voracious feeder larvae.

During this course a workshop was organised, In the first session

For direct experience, A Sericulture Project visit was organised in the farm of Mr. Dattatray Bahekar at Kinhola. There was a well established unit of sericulture unit and Mulberry Garden. Students could observed *Bombyx mori* caterpillars and cocoon in huge No. Cocoons were ready for marketing. Photographs are attached.

Inaugural Address by Dr. Adhikrao D. Jadhao

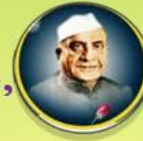

Photos:

**Hatching of
eggs and
larval stages
of *Bombyx
mori* at
Zoology
Department**

Shri Shivaji Education Society Amravati's
Shri Shivaji Science And Arts College,

Chikhli, Dist: Buldana
Department of Zoology

Organizes

A workshop on **Sericulture**

Patron

Hon. Shri. Harshvardhan P. Deshmukh
President

Shri Shivaji Education Society, Amravati

Organizer

Dr. Omraj S. Deshmukh
Principal

Shri Shivaji Science & Arts College, Chikhli

Resource Person

Shri. Datta Bahekar
Silk Cocoon Entrepreneur
Kinholra

Date
22/04/2022
Offline
Mode

Resource Person

Shri. Sunildatt P. Phadke
Silk Development Officer
District Sericulture Department, Buldana

Organizing Committee

Dr. Meena T. Nikam
Prof. & Head

Dr. Vanita U. Pochhi
IQAC Coordinator

Dr. Vijayshree M. Hemke
Course Coordinator

Dr. Rajendra B. Gade
Assistant Prof.

On 22/04/2022 a workshop was organised

First Session- Sericulture Project visit and direct guidance by Farmer-
Mr. Dattatray Bahekar- Cocoon Entrepreneur

Second Session- Guidance by Mr. Sunildatt Phadke
Silk Development Officer, District Sericulture Department. Buldhana

Field visit: Mulberry Garden

Sericulture Project Visit

Sericulture Project Study: at cocoon stage of silkworm

Guidance by Mr. Dattatray Bahekar- Cocoon Entrepreneur

IInd Session of Workshop

**Chairperson of the workshop Principal Dr. Omraj Deshmukh felicitates Mr. S.P. Phadke
Silk Development Officer. Sericulture Department, Buldhana District. MS.**

Mr. S. P. Phadke explained different Government Schemes for Sericulture

Student Participants for workshop

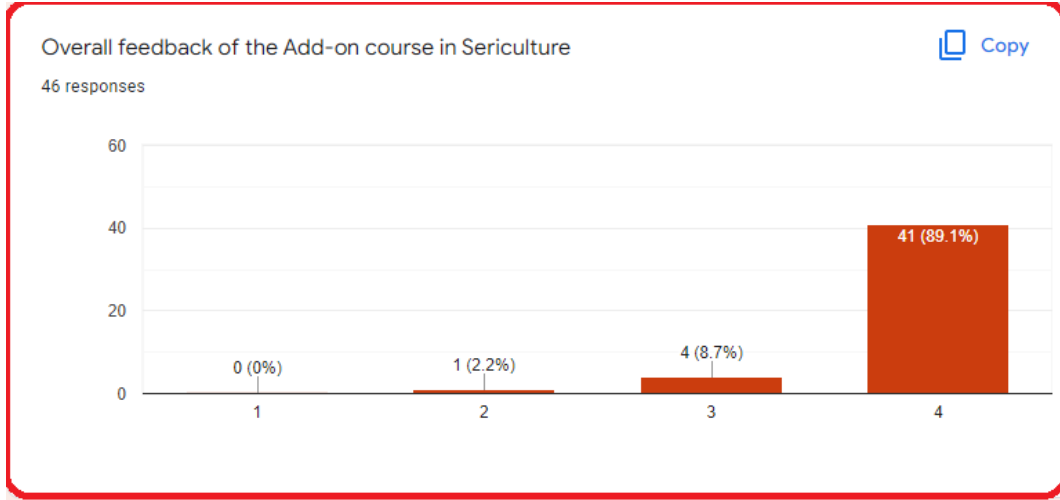
In the first session of this Workshop, Prof.(Dr.) Meena Nikam, Dr. Vijayshree Hemke, Dr. Rajendra Gade and the students from the department of zoology visited the silkworm rearing project of Mr. Dattatray Bahekar- Cocoon Entrepreneur at Kinhola. On this occasion, the students were able to study the transformation of all the silkworms into beautiful cocoons. At this time, Mulberry cultivation, temperature required for silkworm, humidity, care to be taken along, the market for the sale of cocoons was explained to the students.

In the second session, of the Workshop held during the course, lecture was conducted by Mr.Sunildatta Phadke. Silk Development Officer, District Silk Office Buldhana, In his presentation, Phadke unveiled the life cycle of the silkworm, different types of silk, India's global position in the silk industry, and he also highlighted a number of issues that need to be taken care of for more income. While interacting with the students, he resolved many doubts and also visited the mulberry orchard of the Shri Shivaji College premises.

Principal of College Dr. Omraj Deshmukh is always striving for the students to become more business oriented and acquire the skills required for it. Speaking from the chair, the honourable Principal said that in this age of technology farming, through this supplementary course on silkworm rearing, students should start this business with confidence by acquiring appropriate skills and taking advantage of various Government Schemes and appealed for their progress. He also said that more guidance would be given to the students through the college for making professional progress in the silk industry.

In her introductory remarks, Prof. (Dr.) Meena Nikam, Head, Zoology Department, explained the need and importance of organizing such an agricultural course. Dr. Vijayshree Hemke, Course Coordinator introduced the silk development officer, Mr.Sunildatta Phadke and moderated the program. Dr. Rajendra Gade thanked the dignitaries. Earlier in the course, a project visit was organized to impart practical knowledge of silk rearing to the students.

Feedback: 89% Students are satisfied with the course.

Action Taken: From the feedback it is suggested that activity should be planned on large scale on next time. So it is decided that next time more participants would be encouraged to join this Add-on course in Sericulture.

Media Coverage:

गैतक-यांच्या हक्काचं विचारपीठ..... Postal Reg.No. BLD/13/2018-2020
RMI Reg. No. MAH/MAR/2015/3437

दैनिक किसान सभा

मानव संपादक : गुलाबराव खेडेकर

मुख्य संपादक: संजयकुमार खेडेकर कार्यकारी संपादक: गजानन खेडेकर

वा मंगळवार १९ एप्रिल २०२२ पुढे : ४ किंमत २ रुपये

श्री शिवाजी महाविद्यालयामध्ये रेशीमउत्पादन अभ्यासक्रमाचे उदघाटन

विद्युत्ती/प्रतिनीधी:
स्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालयात प्राधिकास विभागातर्फे रेशीमउत्पादन अभ्यासक्रमाचे आयोजन करण्यात आले असून त्याचे उद्घाटन महाविद्यालय सुविधेचे रेशीमशास्त्र डॉ. अश्विनराव जाधव यांचे हस्ते घेण्यात आले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.ओमरान देसमुख यांच्या मार्गदर्शना मध्ये आयोजित या रेशीमउत्पादन अभ्यासक्रमा मध्ये विद्यार्थ्यांना रेशीम कीटकालनासंबंधी माहिती देण्यात येणार असून विविध रसायने मार्गदर्शन आयोजित केले आहे. याप्रसंगी आचार्या प्राधिकासविभागातून प्राधिकास विभाग प्रमुख डॉ.मीना निरुपम यांनी विद्यार्थ्यांना शैलीपुरक अभ्यासक्रमाचे महत्त्व समजावून सांगितले आणि परिसरातील विद्यार्थ्यांना रेशीमविषय पालनाचे मार्गदर्शन उपलब्ध व्हावे म्हणून हा अभ्यासक्रम आयोजित केव्याचे सांगितले. याप्रसंगी या अभ्यासक्रमाच्या सभ्यताकडून डॉ. विनयकी हेरके यांनी माहिती सुरुवात करणारे आंतरराष्ट्रीय रेशीमउत्पादन सल्लागार प्रा.डॉ.अश्विनराव जाधव यांचा परिचय करून दिला. डॉ.जाधव हे शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर येथे वरिष्ठ प्राध्यापक असून महाराष्ट्र राज्यचे रेशीम उद्योग संघाला लागवचे सदास आहे. विद्यार्थ्यांशी online संवाद सभ्यता डॉ.जाधव यांनी केली कमी भांडवलामध्ये रेशीमपालनाचे सुट्टे उपारणे यावर भर दिला आणि विद्यार्थ्यांनी शैलीक पुरक रेशीमपालनाकडे भर द्यावा असे आवाहन केले. आचार्यपदवी प्रा. डॉ.राजेंद्र गाडे यांनी केले. या मार्गदर्शन पर उद्घाटन कार्यक्रमातारी कुमुदराव निरुपम यांचे शैलीउद्योग प्रमुख अधिकारी मी (उत्प्रेत पान नं.२ वर...)

पान नं. १४४४ श्री शिवाजी महाविद्यालयामध्ये...
सुनीलदास फडके यांनी आयोजित करण्यात आलेले आहेत. त्यामध्ये सनसणीसाल विद्यार्थ्यांचे आयुर्धन, सहाय्यतास विभागातर्फे माती आणि पाणीपरीक्षण, सुकुमनीवशास विभागातर्फे पाण्याचे जीवाणुपरीक्षण, भौतिकशास विभागातर्फे अक्षय दर्ज आणि मीने संरक्षण, अर्थशास विभागातर्फे कृषी उद्योजकता, मराठी विभागातर्फे मोठी लिपी आणि राज्यास विभागातर्फे मानवी हक्क या विभागात add-on अभ्यासक्रम आयोजित करण्यात आलेले आहेत.

श्री शिवाजी महाविद्यालयात रेशीमपालन व शासकीय योजना विषयावर चर्चासत्र संपन्न

चिखली - येथील स्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालयामध्ये 'रेशीमकीटपालन व शासकीय योजना' या विषयावर चर्चासत्र संपन्न झाले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.ओमराज देशमुख यांच्या मार्गदर्शना मध्ये प्राणीशास्त्र विभागात सुरु असलेल्या रेशीमकीटपालन या Add on अभ्यासक्रमा दरम्यान आयोजित चर्चासत्राच्या द्वितीय सत्रात श्री सुनीलदत्त फडके रेशीम विकास अधिकारी, जिल्हा रेशीम कार्यालय, बुलडाणा यांचे विद्यार्थ्यांनी रेशीमकीटपालन संबंधी विविध शासकीय योजना सांगण्यासाठी मार्गदर्शनपर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. आपल्या सादरीकरणामध्ये

फडके यांनी रेशीमकीटकाचे जीवनचक्र उलगडून दाखविले, रेशीमाचे विविध प्रकार, रेशीम उद्योगामध्ये भारताचे जागतिक स्थान, अधिक उत्पन्नासाठी घ्यावयाची काळजी अशा अनेक बाबींवर त्यांनी प्रकाश टाकला. विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना त्यांनी अनेक शंकांचे निरसन केले तसेच श्री शिवाजी महाविद्यालयाच्या परिसरातील तुतीच्या मळ्यास भेट दिली. विद्यार्थ्यांनी अधिकाधिक

व्यवसायाभिमुख व्हावे व त्यासाठी लागणारे कौशल्य प्राप्त व्हावे म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ओमराज देशमुख हे नेहमीच प्रयत्नशील असतात. प्राचार्य डॉ ओमराज देशमुख यांनी अध्यक्ष स्थानावरून बोलताना, तंत्रज्ञान युक्त शेतीच्या ह्या युगात, रेशीमकीटपालन या शेतीपुरक अभ्यासक्रमा द्वारे विद्यार्थ्यांनी योग्य ते कौशल्य प्राप्त करून शासनाच्या विविध

योजनेचा लाभ घेऊन आत्म विश्वासाने हा व्यवसाय सुरु करावा आणि आपली प्रगती साधावी असे आवाहन केले. तसेच रेशीम उद्योगामध्ये व्यावसायिक प्रगती साधण्यासाठी विद्यार्थ्यांसाठी अधिक मार्गदर्शन महा विद्यालया मार्फत नेहमीच उपलब्ध करून देण्यात येईल असे सांगितले. आपल्या प्रास्ताविकामध्ये प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख प्रा.डॉ मीना निकम यांनी अशा शेतीपुरक अभ्यासक्रमाच्या आयोजनाची गरज आणि महत्व स्पष्ट केले. रेशीमकीटपालन अभ्यासक्रमाचे समन्वयक प्रा. डॉ विजयश्री हेमके यांनी रेशीम विकास अधिकारी, सुनीलदत्त फडके यांचा परिचय करून दिला व सूत्रसंचालन केले.

प्रा.डॉ राजेंद्र गाडे यांनी यांनी मान्यवरांचे आभार मानले. तत्पुर्वी या अभ्यासक्रामामध्ये विद्यार्थ्यांना रेशीमपालनाचे चे प्रत्यक्षत ज्ञान देण्यासाठी प्रकल्प भेट आयोजित करण्यात आली होती. या चर्चा सत्राच्या प्रथम सत्रामध्ये किन्हीळा येथील प्रगतीशील शेतकरी दत्ताभाऊ बाहेकर यांच्या शेतातील रेशीमकीट पालनाच्या प्रकल्पास प्राणीशास्त्र विभागाचे प्रा.डॉ मीना निकम, प्रा.डॉ विजयश्री हेमके, प्रा.डॉ.राजेंद्र गाडे आणि विद्यार्थ्यांनी भेट दिली. याप्रसंगी सर्व रेशीमकीटकांचे अतिशय सुंदर अशा कोषांमध्ये रुपांतर झालेल्या अवस्थेचा अभ्यास विद्यार्थ्यांना करता आला. यावेळी तुतीची लागवड करणे, रेशीम अळी साठी लागणारे तापमान, आर्द्रता, सोबतच घ्यावयाची काळजी, कोषाना विक्रीसाठी मार्केट अशा सर्व बाबी विद्यार्थ्यांना स्पष्ट करून सांगण्यात आल्या.

रेशीमपालन व शासकीय योजनेवर चर्चासत्र

श्री शिवाजी महाविद्यालयात चर्चासत्राचे आयोजन

सकाळ वृत्तसेवा

चिखली, ता. २७ : येथील स्थानिक श्री शिवाजी महाविद्यालयामध्ये रेशीम कीटपालन व शासकीय योजना या विषयावर चर्चासत्र झाले. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. ओमराज देशमुख यांच्या मार्गदर्शनामध्ये प्राणीशास्त्र विभागात सुरु असलेल्या रेशीम कीटपालन या अभ्यासक्रमादरम्यान आयोजित चर्चासत्राच्या द्वितीय सत्रात सुनीलदत्त फडके रेशीम विकास अधिकारी, जिल्हा रेशीम कार्यालय, बुलडाणा यांचे

विद्यार्थ्यांना रेशीम कीटपालन संबंधी विविध शासकीय योजना सांगण्यासाठी मार्गदर्शनपर व्याख्यान आयोजित करण्यात आले होते. सादरीकरणामध्ये श्री. फडके यांनी रेशीमकीटकाचे जीवनचक्र उलगडून दाखविले, रेशीमाचे विविध प्रकार, रेशीम उद्योगामध्ये भारताचे जागतिक स्थान, अधिक उत्पन्नासाठी घ्यावयाची काळजी अशा अनेक बाबींवर त्यांनी प्रकाश टाकला. विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना त्यांनी अनेक शंकांचे निरसन केले तसेच श्री शिवाजी महाविद्यालयाच्या परिसरातील तुतीच्या मळ्यास भेट दिली. प्राचार्य डॉ ओमराज देशमुख यांनी अध्यक्षस्थानावरून

बोलताना, तंत्रज्ञान युक्त शेतीच्या या युगात, रेशीमकीटपालन या शेतीपुरक अभ्यासक्रमा द्वारे विद्यार्थ्यांनी योग्य ते कौशल्य प्राप्त करून शासनाच्या विविध योजनेचा लाभ घेऊन आत्मविश्वासाने हा व्यवसाय सुरु करावा आणि आपली प्रगती साधावी असे आवाहन केले. प्रास्ताविकात प्राणीशास्त्र विभागप्रमुख प्रा. डॉ. मीना निकम यांनी अशा शेतीपुरक अभ्यासक्रमाच्या आयोजनाची गरज आणि महत्व स्पष्ट केले. रेशीमकीटपालन अभ्यासक्रमाचे समन्वयक प्रा. डॉ. विजयश्री हेमके यांनी रेशीम विकास अधिकारी, सुनीलदत्त फडके यांचा परिचय करून दिला व सूत्रसंचालन केले. प्रा. डॉ

चिखली : कार्यक्रमात उपस्थित मान्यवर.

राजेंद्र गाडे यांनी यांनी सर्व मान्यवरांचे आभार मानले. चर्चासत्राच्या प्रथम सत्रामध्ये किन्हीळा येथील प्रगतीशील शेतकरी दत्ताभाऊ बाहेकर यांच्या शेतातील रेशीमकीट पालनाच्या प्रकल्पास प्राणीशास्त्र विभागाचे प्रा. डॉ मीना निकम, प्रा. डॉ विजयश्री हेमके, प्रा.

डॉ राजेंद्र गाडे आणि विद्यार्थ्यांनी भेट दिली. कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी जापदीश वारे व रहीम शेख यांनी विशेष परिश्रम घेतले. रेशीमपालनाच्या अभ्यासक्रमासाठी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचा उत्फुर्त प्रतिसाद लाभला.

Thank You

Course Coordinator
Dr. Mrs. V. M. Hemke
Asstt. Prof. in Zoology
Shri Shivaji Sci. & Arts College
Chikhli, Dist. Buldana

Head
Department of Zoology
Shri Shivaji Sci. & Arts College
Chikhli, Dist. Buldana 443201

Dr. Omraj S. Deshmukh
PRINCIPAL
Shri Shivaji Science & Arts
College, Chikhli, Dist. Buldana